

जलं दृष्ट्वेव तपितः प्रेषितः प्रीतिमानभूत् । तस्मिन्नेव मुहूर्ते तु मथुरायाः स निर्ययौ ।
 प्रीतिमान् पुण्डरीकाक्षं द्रष्टुं दानपतिः स्वयं ।
 इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्वणि अक्रूरप्रस्थापने ऊनाशोतोऽध्यायः ॥ ७६ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ क्षिप्रं यदुदृष्टं दृष्ट्वा सर्वे ते यदुपुङ्गवाः । निपीड्य श्रवणान् हस्तैर्मनिरे तं गतायुषं ।
 अन्धस्त्वनाग्निमना धैर्यादविकृतं वचः । प्रोवाच वदतां श्रेष्ठः समाजे कंसमोजसा ।
 अस्त्राद्या वदतः पुत्र तवायं वाक्परिश्रमः । अयुक्तो गर्हितः सङ्घिर्बान्धवेषु विशेषतः ।
 अयादवो यदि भवान् शृणु तावद्यदुच्यसे । न हि त्वा यादवा वीर बलात् कुर्वन्ति यादवं ।
 अस्त्राद्या वृष्णयः पुत्र येषां त्वमनुशासिता । इच्छाकुवंशजो राजा विनिवृत्तः स्ववंशकृत् ।
 भोजो वा यादवो वाऽसि कंसो वाऽसि यथा तथा । सहजन्ते शिरस्तात जटी मुण्डोऽपि वा भव ।
 उग्रसेनस्त्वयं शोच्यो योऽस्माकं कुलपांसनः । दुर्ज्ञातो येन येन त्वमोदृशो जनितः सुतः ।
 न चात्मनो गुणांस्तात प्रवदन्ति मनीषिणः । परेणोक्ता गुणा गौण्यं यान्ति सर्वार्थसम्भिताः ।
 पृथिव्या यदुवंशोऽयं निन्दनीयो महीचिन्ता । बालः कुलान्तकन्मूढो येषां त्वमनुशासिता ।
 एतैरसाधुभिर्व्याकौस्त्वया साध्विति भाषितैः । न चाप्यवसितं कार्यमात्मा च विवृतः कृतः ।
 गुरोरनवलितस्य मान्यस्य महतामपि । जेपणं कः शूभं मन्येद्विजस्येव वर्धं कृतं ।
 मान्याश्चैवाभिगम्याश्च वृद्धास्तात यथाऽग्रयः । क्रोधो हि तेषां प्रदहेल्लोकानन्तर्गतानपि ।
 बुधेन तात दान्तेन नित्यमभ्युत्थितात्मना । धर्मस्य गतिरन्वेष्ट्या मत्स्यस्य गतिरप्सिख ।
 केवलं त्वन्तु दर्पेण वृद्धानग्निसमानिह । वाचा तुदसि मर्मक्ष्णा अमन्त्रोक्ता यथाऽङ्गतिः ।
 वसुदेवश्च पुत्रार्थे यदिमं परिगर्हसि । तत्र मिथ्याप्रलापन्ते निन्दामि कृपणं वचः ।
 दारुणेऽपि पिता पुत्रे नैव दारुणतां व्रजेत् । पुत्रार्थे ह्यापदः कष्टाः पितरः प्राप्नुवन्ति ह ।
 क्वादितो वसुदेवेन यदि पुत्रः शिशुः पुरा । मन्यसे यद्यकर्त्तव्यं तत्पृच्छ पितरं स्वकं ।
 गर्हता वसुदेवश्च यदुवंशश्च निन्दता । त्वया यादवपुत्राणां वैरजं विषमर्जितं ।
 अकर्त्तव्यं यदि कृतं वसुदेवेन पुत्रजं । किमर्थमुग्रसेनेन शिशुस्त्वं न विनाशितः ।
 पुत्रास्त्रो नरकात् पुत्रो यस्मात्ताति पितृन् सदा । तस्माद्ब्रुवन्ति पुत्रेति पुत्रं धर्मविदो जनाः ।
 जात्या हि यादवः कृष्णः स च सङ्कर्षणो युवा । त्वञ्चापि विवृतस्ताभ्यां जातवैरेण चेतसा ।
 उद्धूतानीह सर्वेषां यदूनां हृदयानि वै । वसुदेवे त्वयाक्षिप्ते वसुदेवे च कोपिते ।
 कृष्णे च भवतो द्वेष्टे वसुदेवविगर्हणात् । शंसन्ति चेमानि भयं निमित्तान्यशिवानि ते ।
 सर्पाणां दर्शनं तीव्रं स्वप्नानाञ्च निशाचये । पुर्या वैधव्यशंसीनि कारणैरनुमीमहे ।
 एष घोरो ग्रहः स्नातिमुल्लिखन् खे गभस्तिभिः । वक्रमङ्गारकश्चक्रे चित्रायां घोरदर्शनः ।
 बुधेन पश्चिमा सन्ध्या व्याप्ता घोरैण तेजसा । वैश्वानरपथे शूको ह्यतिचारश्चचार ह ।
 केतुना धूमकेतोस्तु नक्षत्राणि त्रयोदश । भरण्यादीनि भिन्नानि नानुयान्ति निशाकरं ।

४२४५

४२४६

४२४७

४२४८

४२४९